

8- MAVZU: TA'LIM MUASSASASI MENEJMENTI. TA'LIM MUASSASASIDA METODIK ISHLARNI BOSHQARISH.

Reja:

1. Ta'lismuassasasida davlat-jamoat boshqaruvining psixologik-pedagogik asoslari.
2. Ta'lismuassasasi Ustavi.
3. Ta'lismuassasasi direktori va uning o'rinnbosarlari huquqlari va majburiyatlari.
4. Pedagogik jamoa va uning ish uslublari.

Ta'lismuassasining pedagogik faoliyatini boshqarishga ta'rif berish?

1. Menejment, ta'lismuassasasi menejmenti deganda nimani tushunasiz?
2. Ta'lismuhosasini boshqarish qaysi sub'ektlar tomonidan amalga oshiriladi? Ularning vakolatlariga nimalar kiradi?
3. Ta'lismuassasasida jamoatchilik boshqarushi qanday amalga oshiriladi?

1-topshiriq. Ta'lismuassasasi menejmentida qanday holatlar va xususiyatlar mavjudligini ajrating, mos raqamlarni jadvalning javob raqamlari qismiga yozing.

- 1) uzluksiz ta'litmizimi va kadrlar tayyorlashning davlat va nodavlat ta'lismuassasalarini tarkibiy jihatdan o'zgartirish va ularni izchil rivojlantirish davlat yo'li bilan boshqarib borilishi;
- 2) ta'larning normativ-huquqiy bazasi rivojlantiriladi;
- 3) ta'lismenejmenti «maqsadga muvofiqlik» so'zi bilan aniqlanadigan ma'naviy o'chovga ega;
- 4) ta'lismenejmenti – bu fan va san'at;
- 5) moliya-xo'jalik faoliyatini olib borish hamda ta'litmiz jarayonini tashkil etishda o'quv yurtlarining huquqlari kengayadi va mustaqilligi ta'minlanadi;
- 6) ta'lismuassasalari O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartibda attestatsiyadan o'tkaziladi hamda akkreditatsiyalanadi. Akkreditatsiya yakunlariga ko'ra ta'lismuhosasida faoliyat ko'rsatish huquqi beriladi;
- 7) menejment mazmunida o'z aksini topadigan shaxs, davlat va jamiyat manfaatlarining o'zaro dialektik birligi;
- 8) ta'limga boshqarishda jamoatchilikning faol qatnashuvi;
- 9) muassisat tashkilotlarning, mahalliy hokimiyat organlarining, savdo-sanoat doiralarining, jamoat tashkilotlarining, fondlarning va homiy vakillarni o'z ichiga oluvchi vasiylik va kuzatish kengashlari tizimi orqali ta'lismuassasalarining samarali, jamoat boshqarushi tizimi joriy etiladi.

Turlari	Javob raqamlari
Ta'lismuassasasi menejmenti holatlari	
Ta'lismuassasasi menejmenti xususiyatlari	

2-topshiriq. Xalq ta'limi Vazirligi, Oliy va o'rta maxsus ta'lim Vazirligi O'zbekiston Respublikasida ta'limni boshqarishning davlat yuqori organlari hisoblanib ularning vakolatlarini ajrating va mos javoblarni jadvalning tegishli o'rniga "ha" yoki "yo'q" so'zlarini yozish orqali ifodalang.

1.	ta'lim sohasida yagona davlat siyosatini ro'yobga chiqaradi; ta'lim muassasalari faoliyatini muvofiqlashtiradi va uslub masalalarida ularga rahbarlik qiladi;				
2.	o'qitishning ilg'or shakllari va yangi pedagogik texnologiyalarni, ta'limning texnik va axborot vositalarini o'quv jarayoniga joriy etadi, o'quv va o'quv-uslubiy adabiyotlarni yaratadi va nashr etishni tashkil qiladi;				
3.	ta'lim oluvchilarning yakuniy davlat attestatsiyasi va davlat ta'lim muassasalarida eksternat to'g'risidagi nizomlarini tasdiqlaydi;				
4.	Ta'lim olishdagi muammolarni paydo bo'lishi – ta'lim olishga nisbatan bo'lgan qiziqishni pasayishi, vaqtning yetishmasligi, ortiqcha ma'lumotlar bilan yuklanib qolishlik, fanlarni o'zlashtira olmaslik;				
5.	davlat oliy ta'lim muassasasining rektorini tayinlash to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga takliflar kiritadi;				
6.	pedagog xodimlarni tayyorlash, ularning malasini oshirish va qayta tayyorlashni tashkil etadi.				
1.	2.	3.	4.	5.	6.

3-topshiriq. To‘g‘ri ta’rif bilan juftlang.

1.	Menejment	A	Ta’lim muassasalarida o‘quv-tarbiya jarayonini rivojlantirish, takomillashtirish, muassasa faoliyati bilan bog‘liq barcha tashkiliy masalalarnimuvofiqlashtirish, o‘qituvchi va tarbiyachilarning kasbiy mahorati va ijodkorliklarini o‘sirish maqsadida pedagogik xodimlarni birlashtiruvchi organ.
2.	Ta’lim tizimini jamoatchilik asosida boshqarish	B	ta’lim muassasasida ta’lim jarayonining sifatini ta’minalash, o‘qituvchilarning g‘oyaviy-nazariy jihatdan tayyorgarligi hamda pedagogik va metodik mahoratlarini takomillashtirilib borishiga nazariy- metodik jihatdan rahbarlik qiluvchi organdir.
3.	Pedagogik Kengash	C	mavjud minimal imkoniyatlardan maksimal natijalarga erishish maqsadida muayyan xodim yoki guruhga ta’sir etish, ular bilan hamkorlik qilish jarayonidir.
4.	Metodik Kengash	D	o‘qituvchilar, o‘quvchilar, ota-onalar va jamoatchilik vakillaridan iborat pedagogik Kengashning umumiy o‘rta ta’lim muassasasi faoliyatini samarali tashkil etishga yo‘naltirilgan faoliyatidir.
Javob	1-	2-	3- 4-

4-topshiriq. Pedagogik Kengashning asosiy vazifalari, xuquqlari va Metodik Kengashning vazifalarini ajrating, mos raqamlarni jadvalning javob raqamlari qismiga yozing.

1) ta’lim muassasasi (umumiy o‘rta ta’lim məktəbi, akademik litsey, kasb-hunar kolleji)ning tayyorlangan muhim hujjatlarini muhokamadan o‘tkaziladi, tasdiqlaydi va bajarilishini nazorat qiladi;

2) o‘quv rejada maktab ixtiyoriga berilgan soatlarni taqsimlash, yillik va taqvimiyl ish rejasi mazmuni hamda dars jadvalini muhokama qilish;

3)o‘quv jarayonini tashkil qilishning turli shakl va metodlarini muhokama qilish, amaliyatga tatbiq etish;

4) o‘qituvchilarning g‘oyaviy-nazariy bilim darajasini oshiradi, ularni fan yutuqlari, pedagogik innovatsiyalar, ilmiy-ommabop adabiyotlar bilan muntazam tanishtirib boradi;

5)o‘qituvchilarga ish rejalarining tuzilishi va bo‘limlari mazmuni bo‘yicha tavsiyalar beradi;

6)ta’lim muassasasi ta’lim jarayonida qo‘llash uchun ilg‘or pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqadi va ularning amaliyotga joriy etilishini nazorat qilib boradi;

7)ta’lim muassasasining maqsad va vazifalaridan kelib chiqqan holda uni rivojlantirishning istiqbolli yo‘nalishlarini belgilaydi;

8) ta’lim muassasasida o‘quv, tarbiya jarayonini tashkil etish va ta’lim samaradorligini oshirishda maqbul shart-sharoitlar yaratishga qaratilgan qarorlarni qabul qiladi;

9) o‘quvchilarning bilim darajasini aniqlashda oraliq nazorat bo‘yicha qaror qabul qilishda qatnashish, uni o‘tkazish shakli va vaqtini belgilash;

10) ta’lim oluvchilarni sinfdan-sinfga, kursdan-kursga ko‘chirish va bituvchilarni yakuniy attestatsiyaga qo‘yish bo‘yicha qaror qabul qilish;

11) o‘qituvchilarning pedagogik va metodik mahoratini oshirishga doir ishlarni amalga oshiradi;

12) davlat ta’lim standartlari talablari, o‘quv rejasi va dasturlarining bajarilish holatini tahlil qiladi va tegishli tadbirlarni belgilaydi;

13) pedagogik jamoaning ma’lum yo‘nalishlardagi faoliyatini tahlil qiladi va yakuniy xulosa chiqaradi;

14) ta’lim muassasasi pedagogik jamoasi uchun o‘z vakolati doirasida me’yoriy talablarni ishlab chiqadi, tasdiqlaydi va bajarilishini nazorat qiladi.

Turlari	Javob raqamlari
Pedagogik Kengashning asosiy vazifalari	
Pedagogik Kengashning xuquqlari	
Metodik Kengashning asosiy vazifalari	